

SAKSFRAMLEGG

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
41/16	Kommunestyret	26.05.2016

Kommunereformen - avsluttende behandling

Vedlegg:

1 Intensjonsavtale Lyngdal 2

Bakgrunn:

Iløpet av reformprosessen har Audnedal vært med i utredninger for 3 ulike hovedprosjekter:

- «Midtre Agder» (Audnedal, Hægebostad, Marnardal og Åseral)
- «Nye Lindesnes» (Audnedal, Lindesnes, Mandal og Marnardal)
- «Lyngdal 5/4/3/2» (Audnedal, Farsund, Hægebostad, Lindesnes og Lyngdal)

Nå i sluttfasen har det også vært gjort noen utredninger av en eventuell sammenslåing av Audnedal og Hægebostad kommuner.

Det har i alt vært behandlet 9 saker om kommunereformen i kommunestyret siden april 2014 der disse prosjektene har vært tema. Det er også gjennomført 6 folkemøter, 2 innbyggerhøringer og 1 folkeavstemming.

Saken var sist oppe til behandling i møte 14.04.2016 hvor det ble fattet følgende vedtak:

Pkt. 1

Audnedal kommune v/formannskapet kontakter Hægebostad og Marnardal kommune med tanke på kommunesammenslåing. Målet med disse forhandlingene er å danne en ny kommune sammen med begge kommunene, eller en av dem.

Et eventuelt vedtak om sammenslåing skal ikke fattes før departementet har presentert kommunenes ny inntektssystem i Kommuneproposisjonen 2017.

Hægebostad og Marnardal gis frist til 22.04.2016 på å gjøre vedtak om de ønsker å starte slike forhandlinger.

Pkt. 2.

Audnedal kommunestyre vedtar å utarbeide en intensjonsavtale samme med Lyngdal kommune med den hensikt å slå sammen de to kommunene fra 01.01.2020

Pkt. 3.

Kommunestyret vedtar følgende tidsplan:

- 27. april Felles møte utvidet formannskap med Hægebostad og Marnardal kommune*
4. mai: Felles møte utvidet formannskap, utarbeidelse av intensjonsavtale
13. mai: Felles møte utvidet formannskap, videre arbeid med intensjonsavtale og presentasjon av konsekvenser vedrørende nytt forslag til inntektssystem som kommer 11. mai.
26. mai: Behandling av intensjonsavtalene i kommunestyrene og eventuelt vedtak om sammenslåing.

Pkt. 4

Dersom Hægebostad kommune innen 26.05.16 tar opp saken igjen og gjør vedtak om at de ønsker sammenslåing i «Lyngdal 3», gjelder vedtaket i kommunestyret sak 16/16 den 17.03.16 om sammenslåing av Audnedal, Hægebostad og Lyngdal kommuner.

Pkt. 5.

Dersom Audnedal kommunestyre den 26. mai ikke vedtar sammenslåing med andre kommuner, skal andre alternativer forsøkes.

Oppfølging av kommunestyrevedtaket fra 14.04.2016:

Pkt. 1:

Hægebostad kommune takket ja til forespørselen om å forhandle med Audnedal kommune. Det er gjennomført møter om intensjonsavtale med Hægebostad kommune 27.04.2016 og 04.05.2016. I kommunestyremøte 12.05.2016 gjorde Hægebostad følgende vedtak: «Audnedal ønsker tilbakemelding innen 26.05.2016 i forhold til sammenslåing av Audnedal og Hægebostad kommune. Pga pågående forhandlinger med Kvinesdal kommune kan kommunestyret ikke svare Audnedal innen denne fristen.»

Forhandlingene med Hægebostad ble dermed avsluttet. Til informasjon foreligger referat fra de to gjennomførte møtene med Hægebostad 27.04.2016 og 04.05.2016, samt forslag til intensjonsavtale og økonomiske beregninger på kommunens hjemmeside her:

<http://www.audnedal.kommune.no/aktuelt/974-referat-fra-mote-om-kommunesammenslaing>

Marnardal behandlet forespørselen i kommunestyret 10.05.2016 og gjorde følgende vedtak: «Marnardal kommune sier ja til å gå inn i Nye Lindesnes. Dersom Fylkesmannen ikke støtter Nye Lindesnes vil Marnardal kommune vurdere å slå seg sammen med en kommune.» Rådmannen i Marnardal skriver i svar til Audnedal kommune etter dette vedtaket: «Slik jeg forstår er nå saken endelig vedtatt.»

Pkt. 2:

Det er gjennomført møter med Lyngdal kommune 04.05.2016 og 13.05.2016 hvor representanter fra Strategisk plangruppe og tillitsvalgte var til stede. Fylkesmannens representant har også deltatt på møtene. Det foreligger nå et endelig forslag til intensjonsavtale mellom Audnedal og Lyngdal. I henhold til kommunestyrevedtaket 28.04.2016 legges nå intensjonsavtalen og spørsmålet om sammenslåingen av de to kommunene fram for kommunestyrene til endelig behandling. Intensjonsavtalen følger saken. Øvrige dokumenter kan lese på kommunens hjemmeside her: <http://www.audnedal.kommune.no/aktuelt/973-referat-fra-mote-om-kommunesammenslaing-med-lyngdal>

Vurdering:

De ulike sidene av saken er blitt belyst grundig i tidligere saksfremstillinger. Rådmannen vil derfor i denne saken i hovedsak kommentere nye forhold som er kommet til siden siste behandling.

Nytt inntektssystem.

Det er laget en avtale mellom regjeringspartiene og Venstre om nytt inntektssystem for kommunene som skal innføres fra 01.01.2017. Denne avtalen danner også grunnlaget for kommuneøkonomiproposisjonen som ble lagt fram 12.05.2016.

Dersom Audnedal velger å fortsette som egen kommune vil det inntektssystemet innebære en reduksjon i statlige overføringer på ca kr 4,0 mill hvert år. Siden det er innført en overgangsordning som heter INGAR (inntektsgaranti) vil denne reduksjonen komme gradvis. Reduksjonen innebærer at basistilskuddet blir redusert med ca 1,3 mill og småkommunetilskuddet halvert med ca 2,7 mill.

Dersom vi ser på Audnedal kommune sin økonomi framover kan den ut fra forslaget til nytt inntektssystem skisseres som følger (utgangspunktet er budsjett 2016):

-Reduksjon nytt inntektssystem (begynner 01.01.2017)	4,0 mill (gradvis red. fra 2017 pga INGAR)
-Innsparingsbehov i dag	5,0 mill (basert på tall fra budsjett 2016)
-Behov for avsetning 1,75%	2,0 mill (anbefaling fra Fylkesmannen)
-Bortfall skjønnsmidler (arb.g.avg)	<u>2,0 mill</u> (sanns. gradvis red. fra 2017)

Tenkt øk. driftssituasjon 01.01.2020 i forhold til 2016 - 13,0 mill

I tillegg:

- Finansiering av kommunereformen: 1-2 mill
- Endringer i inntektsutjevningen, jfr. avtale H, FrP, V
- Forutsetter at gjeld ikke økes, dvs at det ikke gjøres investeringer utover minimumsavdrag (ca 4 mill pr. år)

Delkonklusjon: Sannsynligvis et innsparingsbehov ved å fortsette som egen kommune på mellom 13 og 15 mill pr. år.

For kommuner som velger å slå seg sammen med andre kommuner i reformperioden er det gitt noen «gulerøtter»:

- I overgangsperioden 2017 – 2020 blir basistilskuddet videreført på dagens nivå. Dvs. at vi ikke i denne perioden får trekk på 1,3 mill. pr. år.
- Alle kommuner som før 01.07.2016 gjør vedtak om sammenslåing får inndelingstilskudd. Det betyr at basistilskudd og småkommunetilskudd blir videreført på 2016-nivå i 15 + 5 år. I praksis betyr det at trekket på 4,0 mill ikke blir gjennomført for denne perioden.
- Alle kommuner som før 01.07.2016 gjør vedtak om sammenslåing får engangstilskudd og reformstøtte for å dekke utgiftene ved sammenslåingen. For Audnedal og Lyngdal utgjør dette til sammen 20 mill i engangsstøtte og 5 mill i reformstøtte.

Det innføres også en ny tilskuddsordning som vil omfatte mellomstore kommuner som slår seg sammen og dermed utgjør et sterkere tyngdepunkt i sin region. Ordningen omfatter kommuner som blir fra 9.000 til 10.000 innbyggere etter sammenslåing. Det er vår vurdering at «Lyngdal 2» vil falle innenfor denne ordningen.

Det er også enighet om at kommunereformen legger til rette for større kompetansemiljøer i hele landet. Arbeidet med å lokalisere nye og eksisterende arbeidsplasser utenfor Oslo skal forsterkes. Lokalisering skal særlig vurderes i nye regionsentre, også utenom de store byene. Avtalepartnerne er enige om at denne planen innen utgangen av 2016 legges frem for Stortinget på egnet måte.

Dersom vi ser på «Lyngdal 2» sin økonomi framover kan det enkelt skisseres som følger (utgangspunktet er budsjett 2016):

Innsparingspotensial pol styring og adm.:	8,0 mill
-Innsparingsbehov i kommunene i dag	5,0 mill
-Behov for avsetning 1,75%	2,0 mill?
-Bortfall skjønnsmidler (arb.g.avg)	2,0 mill
-Bortfall eiendomsskatt Audnedal	4,0 mill

Tenkt øk driftssituasjon 01.01.2020 i forhold til 2016 - 5,0 mill

I tillegg:

- Finansiering av kommunereformen: 1-2 mill
- Endringer i inntektsutjevningen, jfr. avtale H, FrP, V

Delkonklusjon: Sannsynligvis et innsparingsbehov i «Lyngdal 2» ved sammenslåing på mellom 5 og 10 mill

De økonomiske beregningene som er gjort både for nullalternativet og «Lyngdal 2» baserer seg på de forutsetninger som er kjent i dag. Fortsatt foreligger det flere faktorer som er usikre. Konklusjonen er at økonomien fortsatt vil være stram også i en sammenslått kommune. Det vi også kan konkludere med, er at økonomien vil bli langt vanskeligere å håndtere dersom vi fortsetter som egen kommune, framfor å slå oss sammen med Lyngdal kommune. Det vil være langt enklere å effektivisere 5 – 10 mill i en kommune på over 10.000 innbyggere («Lyngdal 2»), mot 13 – 15 mill i en kommune på 1750 innbyggere (Audnedal).

Det er også i vurderingene viktig å ha med seg at det blir altfor snevert å se kun på økonomi. Kommunesektoren vil i framtida stå overfor nye utfordringer som krever økt kompetanse og kapasitet. Staten vil overføre nye og kompetansekrevende oppgaver til kommunene. Innen 2040 vil antallet yrkesaktive pr. innbygger over 80 år være halvert. Som liten kommune vil det ikke være mulig for Audnedal å løse disse utfordringene alene. Alternativet blir da økt interkommunalt samarbeid, som har konsekvenser både for demokrati og økonomi. Interkommunale samarbeid vil ofte være forholdsvis dyre for små kommuner og den politiske styringen med tjenestetilbudet vil være begrenset.

Åpning for å innlemme Hægebostad og Lindesnes kommuner.

Det er et uttrykt ønske fra utvidet formannskap i begge kommunene om å holde døren åpen for de kommunene som man har arbeidet godt sammen med i prosjektene «Lyngdal 4» og «Lyngdal 3». Siden det allerede er utarbeidet intensjonsavtaler for begge disse prosjektene,

vil det ikke være store endringer som er nødvendig for å tilpasse disse eventuelle endringsønsker.

KONKLUSJON

Som rådmannen har anført tidligere ville bygging av en ny kommune i tråd med intensjonene i «Lyngdal 4» prosjektet, vært å foretrekke for Audnedal. Fylkesmannen har uttalt at han vil anbefale kommunene å utrede alternativet «Lyngdal 2» ferdig, men tar et lite forbehold om at han vil tilrå sammenslåingen overfor departementet pga at han mener det ikke fullt ut ivaretar alle intensjonene med reformen. I tillegg framfører fylkesmannen at denne sammenslåingen er et brudd med eksisterende regionsgrenser. Samtidig påpeker Fylkesmannen at lokale vedtak veier tungt når tilrådning skal gis.

Når det ikke ser ut til å være mulig å realisere verken «Lyngdal 4» eller «Lyngdal 3» på dette tidspunktet, mener rådmannen at det er fremforhandlet en god intensjonsavtale med Lyngdal kommune i «Lyngdal 2». Forhandlingene er ført i et godt politisk klima som borger for et godt samarbeid framover. Rådmannen er også av den oppfatning at «Lyngdal 2» treffer på de fleste av målsettingene som Stortinget har satt for kommunereformen.

Rådmannen vil anbefale at det bygges en ny kommune i tråd med forslag til vedtak.

Forslag til vedtak:

1. Audnedal kommunestyre vedtar å bygge en ny kommune samme med Lyngdal kommune. Den nye kommunen skal være operativ fra 01.01.2020. Dannelsen av den nye kommunen skjer med grunnlag i vedtatt intensjonsavtale.

2. Dersom Hægebostad og/eller Lindesnes kommune innen 30.06.16 tar opp saken igjen og gjør vedtak om at de ønsker sammenslåing i «Lyngdal 3/4», åpnes det for at disse kommunene kan inngå i den nye kommunen med basis i tidligere utarbeidet intensjonsavtale.

3. Under forutsetning av at Lyngdal kommune gjør likelydende vedtak i pkt. 1 og 2, anser Audnedal kommunestyre at sak vedrørende hvem Audnedal kommune skal slå seg sammen med som avsluttet. Vedtaket oversendes Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder for videre behandling.

Behandling i Kommunestyret - 26.05.2016 – sak 41/16:

Kommunestyret ble hevet for pause kl. 20.10. Møtet ble satt igjen kl. 20.23.

Rådmann Kjell Olav Hæåk innledet med en gjennomgang av prosessen.

Forslag fra David Anand Goksem AP:

Under forutsetning av at det fremforhandles intensjonsavtale om sammenslåing avholder Audnedal kommune rådgivende folkeavstemming den 19. og 20. juni med følgende alternativ:

1. Audnedal – Hægebostad
2. Audnedal – Lyngdal – (Hægebostad)
3. Audnedal - Marnardal – Mandal - (Lindesnes)

Audnedal kommune ønsker de kommunene i parentes () velkommen inn i det aktuelle samarbeidet jf. Pkt. 2 og 3.

Dersom kommunen i parentes () faller bort tilfaller stemmegivningen en kommunesammenslåing for de øvrige kommunene i alternativet

Det holdes ekstraordinært kommunestyremøte med avsluttende behandling få dager etter resultatene av folkeavstemningen.

Forslag fra Unn Nilsen Husøy Frp:

Audnedal kommunestyre vedtar å jobbe frem en intensjonsavtale med Nye Lindesnes (Audnedal, Marnardal, Mandal og Lindesnes). Hvis Lindesnes kommune ikke blir med i denne konstellasjonen utarbeides det intensjonsavtale med Audnedal, Marnardal og Mandal. Den nye kommunen skal være operativ fra 01.01.20.

Møtet ble hevet kl. 21.25 for gruppemøte. Møtet ble satt igjen kl. 21.37.

Det ble først stemt over forslag til vedtak fra David Anand Goksem AP:

Forslag fra David Anand Goksem fikk 5 stemmer:

Eivind Arnt Husøy AP, Ila Patel AP, David Anand Goksem AP, Unni Nilsen Husøy FrP og Sebastian Sjøberg SP

Følgende stemte mot:

Tønnes Seland BL, Harald Solås BL, Margit Smedsland BL, Harald Leland BL, Turid Almedal BL, Reidun Bakken Krf, Rakel Karin Larsen Krf, Reidar Jensson Ågedal Krf, Marita Fiddan Bø Krf, Jahn Bråtveit SP, Odd Arild Eikeland SP og Per Jan Ougland H

Det ble deretter stemt for rådmannens forslag til vedtak mot forslag fra Unni Nilsen Husøy Frp.

Rådmannens forslag til vedtak fikk 12 stemmer:

Tønnes Seland BL, Harald Solås BL, Margit Smedsland BL, Harald Leland BL, Turid Almedal BL, Reidun Bakken Krf, Rakel Karin Larsen Krf, Reidar Jensson Ågedal Krf, Marita Fiddan Bø Krf, Jahn Bråtveit SP, Odd Arild Eikeland SP og Per Jan Ougland H

Forslag fra Unni Nilsen Husøy fikk 5 stemmer:

Eivind Arnt Husøy AP, Ila Patel AP, David Anand Goksem AP, Unni Nilsen Husøy FrP og Sebastian Sjøberg SP

Vedtak i Kommunestyret - 26.05.2016 – sak 41/16:

1. Audnedal kommunestyre vedtar å bygge en ny kommune sammen med Lyngdal kommune. Den nye kommunen skal være operativ fra 01.01.2020. Dannelsen av den nye kommunen skjer med grunnlag i vedtatt intensjonsavtale.

2. Dersom Hægebostad og/eller Lindesnes kommune innen 30.06.16 tar opp saken igjen og gjør vedtak om at de ønsker sammenslåing i «Lyngdal 3/4», åpnes det for at disse kommunene kan inngå i den nye kommunen med basis i tidligere utarbeidet intensjonsavtale.

3. Under forutsetning av at Lyngdal kommune gjør likelydende vedtak i pkt. 1 og 2, anser Audnedal kommunestyre at sak vedrørende hvem Audnedal kommune skal slå seg sammen med som avsluttet. Vedtaket oversendes Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder for videre behandling.

Parter i saken: